

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. marts 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2008-730-0789
Dok.: RAJ40922

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2, som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. februar 2009 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Forsøgsordning med magtanvendelse ved brug af peberspray) (L 104). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen (SF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Forsøgsordning med magtanvendelse ved brug af peberspray) (L 104).

”Magtanvendelse ved brug af peberspray i Kriminalforsorgens institutioner vil efter forslaget skulle ske i overensstemmelse med straffuldbyrdelseslovens almindelige regler om magtanvendelse, herunder navnlig proportionalitetsprincippet og skånsomhedsprincippet. Hvorledes vil ministeren i praksis sikre, at Kriminalforsorgen efterlever dette?”

Svar:

Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 62, stk. 3, at magtanvendelse ikke må gennemføres, såfremt det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb. Endvidere skal magtanvendelse foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader. Der skal endvidere gennemføres lægetilsyn efter en magtanvendelse, hvis der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte i forbindelse med anvendelsen af magt, eller hvis den indsatte selv anmoder om lægehjælp, jf. straffuldbyrdelseslovens § 62, stk. 4. Disse principper gælder for enhver anvendelse af magt i Kriminalforsorgens institutioner og vil også gælde for anvendelse af peberspray som magtmiddel, hvis lovforslaget vedtages.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at personalet i de institutioner, hvor forsøgsordningen vil blive iværksat, i givet fald vil blive undervist i brugen af peberspray forud for, at forsøgsordningen bliver iværksat. I den forbindelse vil det blive fremhævet over for personalet, at man altid skal overveje, om andre og mindre indgribende midler kan anvendes i den pågældende situation. Dette svarer til de overvejelser, som personalet generelt skal gøre sig i forbindelse med enhver konkret situation, hvor det kan blive nødvendigt med magtanvendelse. Mindst mulig indgriben og magtanvendelse over for de indsatte er en velindarbejdet rutine for fængselsfunktionærer.

Det kan endvidere nævnes, at der skal udfærdiges notat om enhver magtanvendelse, og det vil i givet fald også gælde for anvendelse af peberspray. Notatet udfærdiges ved hjælp af en elektronisk blanket i Kriminalforsorgens Klientssystem. I blanketten beskrives begrundelsen for magtanvendelsen, hvem der deltog heri, om der er tilkaldt læge mv. Herudover er der en rubrik, hvori det skal anføres, hvorledes magtanvendelsen

eventuelt er forsøgt afværget. Hensigten med rubrikken er at sikre, at der i hvert enkelt tilfælde af magtanvendelse gøres overvejelser om overholdelse af proportionalitetsprincippet og skånsomhedsprincippet.

Derudover bemærkes, at i forsøgsperioden vil de enkelte episoder, hvor man har anvendt peberspray, skulle indberettes til Direktoratet for Kriminalforsorgen, bl.a. med henblik på at direktoratet kan føre tilsyn med og sikre, at magtanvendelsen er foretaget i overensstemmelse med proportionalitets- og skånsomhedsprincippet.